

متن پرسش

سلام استاد نظرتون راجع به این سخنان چیست؟ حجت الاسلام پناهیان در پاتوق هفتگی جوانان تهرانی / مؤمنین به عرصه‌های اقتصادی وارد شوند، تا ثروت به خدمت دین گرفته شود مشارک مشاور نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها با اشاره به اهمیت ورود مؤمنین به عرصه‌های اقتصادی و به استخدام درآوردن ثروت برای دین در روایات گفت: اگر ما بخواهیم منافقین زمین بخورند، باید امکان بازی با اموال جامعه را از دستشان بگیریم زیرا یکی از پایه‌های اصلی اتکاء منافقین مال است. به گزارش رجانیوز، حجت‌الاسلام و المسلمین علیرضا پناهیان در بیست و هفتمین جلسه از سلسله سخنرانی‌ها هفتگی خود در هیئت شهدای گمنام که شبهای جمعه هر هفته در خیابان «فرهنگ» و در جمع جوانان پایتخت برگزار می‌شود، با اشاره به این‌که انسان باید در متن زندگی دنیا دینداری کند ولی غرق در آن نشود گفت: انسان نباید به خاطر امور معنوی عمل دنیایی خود را فراموش کند، و طبیعتاً یکی از اعمال انسان در دنیا پرداختن به امر معیشت و تجارت است. بخشهایی از سخنان این مدرس حوزه و دانشگاه را در ادامه می‌خوانید: تجارت کنید تا خداوند به شما برکت عنایت کند • ائمه معصومین (ع) در روایات، مؤمنین را به خرید و فروش و تجارت توصیه کرده‌اند. امام صادق (ع) می‌فرمایند: تجارت را ترک نکنید که خوار و بی‌مقدار خواهید گشت، و به تجارت بپردازید تا خداوند شما را برکت عنایت فرماید؛ لَا تَدْعُوا التَّجَارَةَ فَتَهُونُوا؛ اتَّجِرُوا بَارَكَ اللَّهُ لَكُمْ؛ (کافی/ج ۵/ص ۱۴۹) • در روایات ما به فعالیت اقتصادی توجه شده است و بنابراین ما نباید به بهانه دین‌داری یا زهد تجارت و کسب و کار را ترک کنیم. این خیلی بد است که یک جوان مذهبی به تقویت توان اقتصادی خود نپردازد و آن را با بی‌اعتنایی به دنیا توجیه کند. فرهنگ ورود مؤمنین به فعالیت‌های اقتصادی برکات مهمی دارد • فرهنگ ورود مؤمنین به فعالیت‌های اقتصادی برکات و فوائد مهمی دارد و باید به طور ویژه به این فرهنگ توجه کرد. • تولید ثروت یکی از وظایف مؤمن است و وقتی مؤمنین وارد عرصه اقتصادی بشوند، ثروت به دست کافران نمی‌افتد. • امام صادق (ع) می‌فرماید: از جمله [عوامل] ماندگاری مسلمانان و بقای اسلام، این است که اموال در دست کسی باشد که حق و حقوق آن را بشناسد و نیکی کند، و از [عوامل] نابودی اسلام و نابودی مسلمانان، این است که اموال در دست کسی باشد که حق و حقوق آن را نشناسد و آن را در راههای نیکو کارانه به مصرف نرساند. إِنَّ مِنْ بَقَاءِ الْمُسْلِمِينَ وَ بَقَاءِ الْإِسْلَامِ أَنْ تَصِيرَ الْأَمْوَالُ عِنْدَ مَنْ يَعْرِفُ فِيهَا الْحَقَّ وَ يَصْنَعُ فِيهَا الْمَعْرُوفَ فَإِنَّ مِنْ فَنَاءِ الْإِسْلَامِ وَ فَنَاءِ الْمُسْلِمِينَ أَنْ تَصِيرَ الْأَمْوَالُ فِي أَيْدِي مَنْ لَا يَعْرِفُ فِيهَا الْحَقَّ وَ لَا يَصْنَعُ فِيهَا الْمَعْرُوفَ؛ (کافی/ج ۴/ص ۲۵) • به مسئله تأمین معاش باید با دید ثواب نگاه کرد؛ این همان

نگاهی است که ائمه به ما یاد داده‌اند. برخی تنبلی و بی‌عرضگی خود را به حساب تدین می‌گذارند در حالی که اگر طی یک فعالیت اقتصادی، ثروت تولید شده و در راه خدا مصرف شود، این یک چرخه کامل است. • امیرمؤمنان (ع) حتی نوع بهتر کسب درآمد را برای جوانان توصیه می‌فرمایند. در نامه ۳۱ نهج‌البلاغه آمده است: در مسائل مالی سعی کن روزی‌ات دست کسی نباشد یعنی حقوق بگیر نباش بلکه حقوق دهنده باش. (إِنْ اسْتَطَعْتَ أَلَّا يَكُونَ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ اللَّهِ ذُو نِعْمَةٍ فَاَفْعَلْ فَإِنَّكَ مُدْرِكٌ قِسْمِكَ وَ آخِذٌ سَهْمِكَ وَ إِنَّ الْيَسِيرَ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ أَعْظَمُ وَ أَكْرَمُ مِنَ الْكَثِيرِ مِنْ خَلْقِهِ وَ إِنْ كَانَ كُلُّ مَنْهُ؛ نهج البلاغه/نامه ۳۱) عدم تمرکز ثروت در دست منافقین، در نتیجه ورود مؤمنین به فعالیت‌های اقتصادی • عدم تمرکز ثروت در دست منافقین، در نتیجه ورود مؤمنین به فعالیت‌های اقتصادی و به استخدام در آوردن ثروت برای دین پدید می‌آید. • پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «علی (ع) یعسوب مؤمنین و مال یعسوب منافقین است؛ عَلِيُّ يَعْسوبُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ الْمَالُ يَعْسوبُ الْمُنَافِقِينَ» (امالی شیخ طوسی/ص ۳۵۵) و همچنین اگر ما بخواهیم منافقین زمین بخورند، باید بازی با اموال جامعه را از دستشان بگیریم، زیرا پایگاه اصلی اتکاء منافقین مال است. وقتی ما می‌خواهیم وابستگی منافقان به مال و ثروت را مذمت کنیم، باید قبل از آن به اهمیت وظیفه مؤمنان درباره کسب درآمد حلال و مصرف آن در راه زندگی بهتر و بندگی بهتر گفتگو کرده باشیم. • منافق نسبت با ولایت، تعارض دارد و همانطور که ما رابطه عاطفی با امیرمؤمنان (ع) داریم، منافقین به مال وابستگی دارند. و اگر ما در جریان مبارزه با نفاق در ابعاد گوناگون موفق بشویم، زمینه ظهور امام عصر (عج) فراهم شده است. چون جامعه مهدوی ویژگی مهمش «تذل بها النفاق و اهله» است. • انفاق مال، تجارت با خدا است. و ما باید بتوانیم زندگی اقتصادی و مالی خود را آن‌طور که مورد رضایت خدا است سامان ببخشیم. لذا ما نباید توجه مؤمنین به مسائل اقتصادی و مالی را اموری غیر معنوی بدانیم. به این موضوع توجه کنید که چرا مقام معظم رهبری در چند سال اخیر برای سال‌ها نام‌های معیشتی و اقتصادی انتخاب می‌کنند.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: سخنان درستی است، حقیقتاً جامعه‌ی اسلامی باید توان تولید ثروت داشته باشد ولی افراد گرفتار ثروت‌اندوزی نشوند. چند سال پیش آیت‌الله جوادی «حفظه‌الله» مباحثی با همین عنوان مطرح فرمودند که راه‌کار خوبی بود و حتی مقام معظم رهبری «حفظه‌الله» در سال‌های اخیر بحث تولید ثروت توسط علم را مطرح کردند. موفق باشید